

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Evaluatie netwerkorganisatie Agora**

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de
gemeente Groningen
te
GRONINGEN

GRIFFIE
reg.nr. GR08.1626751
ingek. 23 MEI 2008
class. -2.07.51
te beh. door: GR
kopie gez. aan:

Telefoon (050) 36761 95 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 08.1622505

Datum **23 MEI 2008** Uw brief van

Behandeld
door L Rozema

Geachte mevrouw/heer,

Met deze brief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen rondom de netwerkorganisatie Agora.

Deze ontwikkelingen betreffen 1. de evaluatie van de netwerkorganisatie Agora, 2. het tweesporenbeleid integratievraagstukken en 3. het vervolg c.q. de nadere uitwerking van het tweesporenbeleid.

In de onderstaande paragrafen gaan wij nader in op deze ontwikkelingen.

Evaluatie netwerkorganisatie Agora

In de Integratienota Nu Ritsen! uit 2007 hebben wij een voorstel aangekondigd over de invulling van de netwerkorganisatie Agora. Dit was voor ons de aanleiding de vraag te stellen of deze netwerkorganisatie, die op 1 maart 2005 is ingesteld voor een periode van twee jaar, de doelstellingen heeft bereikt.

Deze doelstellingen waren:

- *expertisevorming* door het inzetten van deskundigen en hun lokale en landelijke netwerk;
- het geven van een *impuls aan het integratiebeleid*, hetgeen leidt tot een verbeterd draagvlak, stimulering van initiatieven op dit terrein en versterking van bestaande initiatieven.

De constatering is dat de netwerkorganisatie Agora nooit echt van de grond is gekomen en dat als gevolg daarvan er geen uitwerking van beide doelen heeft plaatsgevonden.

Uit gesprekken met leden van Agora blijkt dat de leden in meerderheid aangeven dat dit vooral komt door:

- a. het ontbreken van een duidelijke gemeentelijke opdracht;
- b. de positionering van de netwerkorganisatie;



c. de aansturing vanuit de gemeente.

Als bijkomende redenen voor het niet slagen gaven de leden onder meer aan dat er te weinig binding was tussen de leden onderling; er een te lage vergaderfrequentie was; er grote verschillen waren in het denken vs. doen en de deskundigheid van de leden en dat het uiteindelijk ontbrak aan meerwaarde van Agora voor haar leden.

Wij herkennen ons in de kritiek van de leden van Agora. Vooral als het gaat om de moeizame start van de netwerkorganisatie en de langdurige zoektocht naar gemeenschappelijke uitgangspunten.

Gedurende het proces ontstond er echter wel degelijk overeenstemming over de thema's waarmee Agora aan de slag kon gaan, te weten *werk en in de buurt*. Het thema werk bleek echter moeilijk te vertalen in concrete acties. Dit kwam mede omdat het een thema was waar weinig directe invloed op uitgeoefend kon worden door de leden van Agora.

Een ander aspect, waarvan wij vinden dat het niet heeft bijgedragen aan de totstandkoming van een werkbare structuur en eenduidige aansturing, is dat wij te maken hebben gehad met verschillende opvattingen van de leden van Agora over de invulling van Agora. Dat valt te verklaren uit de eerdere constatering dat Agora met een onduidelijke opdracht van start is gegaan. Het bovenstaande heeft uiteindelijk geleid tot de constatering dat de netwerkorganisatie Agora voor ons niet het juiste middel was om de betrokkenheid van minderheden en de expertisevorming rondom integratievraagstukken vorm te geven.

Doorstart niet zinvol

Op basis van de gesprekken lijkt een doorstart van Agora **niet** zinvol.

Een aantal leden geeft aan dat een andere setting, bijvoorbeeld die van een **denktank**, meer kans van slagen heeft. Het is de bedoeling dat deze denktank, bestaande uit adviseurs, wetenschappers en/of commentatoren, zich verdiept in integratie- en minderhedenvraagstukken en daarover publiceert. Een denktank analyseert een bestaande situatie, of één uit het verleden en probeert een advies te formuleren hoe dit probleem opgelost kan worden, danwel welke oplossingsrichtingen er zijn.

Bijna alle leden zijn van mening dat voor het welslagen van een dergelijke organisatie, helderheid vanuit de gemeente over de positionering en over de opdracht noodzakelijk is. Indien de gemeente deze helderheid kan geven, dan kunnen de adviezen van een denktank ook daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de oordeels- en beleidsvorming over integratievraagstukken.

Tweesporenbeleid integratievraagstukken

Uit het bovenstaande concluderen wij dat een doorstart van Agora geen zin heeft. Daarnaast plaatst de reeds ingezette ontwikkeling van een



koepelorganisatie van en voor de Groninger zelforganisaties de invulling van de betrokkenheid van de minderheden zelf en het verzamelen en uitwisselen van kennis en gegevens over deze vraagstukken in een ander perspectief.

Wij stellen voor de twee begrippen betrokkenheid en expertisevorming, die wij de afgelopen jaren hebben proberen te bundelen in de netwerkorganisatie Agora, als twee aparte sporen te zien.

Het *eerste spoor* betreft het vergroten en blijvend vormgeven van de betrokkenheid van de minderheden bij het gemeentelijk beleid. Wij denken dat dit met het ondersteunen van een koepelorganisatie van en voor Groninger zelforganisaties voor een groot deel is gewaarborgd.

Het *tweede spoor* betreft het verzamelen en uitwisselen van kennis en gegevens over integratievraagstukken.

Wij besluiten dat wij concrete integratievraagstukken geregeld willen voorleggen aan deskundigen van kennisinstellingen en het werkveld, bij voorkeur in de vorm van een kenniskring Integratie dat onderdeel uitmaakt van het lectoraat Arbeidsintegratie.

Financiën

Het tweesporenbeleid kan budgettair neutraal worden uitgevoerd. De middelen voor een koepelorganisatie, een startsubsidie van € 2.500 en een structurele subsidie van € 2.500 per jaar, zijn meegenomen in het jaarlijks beschikbare budget van € 140.000 voor de Groninger zelforganisaties.

De ontwikkelingskosten van een lectoraat/kenniskring vangen wij op binnen het reguliere budget Minderheden.

Vervolg

De komende periode gebruiken wij om het tweesporenbeleid nader uit te werken.

De verantwoordelijkheid voor verder uitwerken van de koepelorganisatie ligt bij de Groninger zelforganisaties. Wij ondersteunen dit proces door het beschikbaar stellen van een startsubsidie, een structurele subsidie en het voorsnog beschikbaar stellen van een aantal uren ondersteuning door de MJD. Op termijn bekijken wij hoe wij deze ondersteuning structureel gaan invullen.

Het uitwerken van het tweede spoor, het lectoraat/kenniskring, vergt enige tijd. Wij verwachten dat wij hierop in het najaar 2008 meer zicht hebben.

Wij stellen voor dat de portefeuillehouder Integratie, Peter Verschuren, de voortgang van het Lectoraat/Kenniskring regelmatig terugkoppelt in de raadscommissie Werk en Inkomen en zonodig uw raad hierover schriftelijk informeert.

Volgvel
Onderwerp

3 van 4
Evaluatie netwerkorganisatie Agora



De evaluatie netwerkorganisatie Agora is als bijlage toegevoegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

- bijlage -

EVALUATIE NETWERKORGANISATIE AGORA

Het vormgeven van betrokkenheid van minderheden en de expertisevorming over integratievraagstukken

Gemeente Groningen
Dienst Onderwijs Cultuur Sport Welzijn
Mei 2008

1. Inleiding

Wij vinden integratie één van de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken van deze tijd. Het is een complex proces dat zowel van migranten als andere Stadgers inzet vereist. Inzet om zich een plaats in de samenleving te verwerven, actief aan de samenleving deel te nemen, de regels en mores van de samenleving eigen te maken en de taal te leren. Maar ook de inzet om elkaar te leren kennen en elkaars eigenheid te erkennen om zo contact en begrip te laten ontstaan.

De afgelopen jaren hebben wij ons vooral bezig gehouden met de vraag hoe wij het integratiebeleid het beste konden organiseren. Dit heeft geleid tot de integratienota Nu Ritsen!, waarin wij de keuze hebben gemaakt het integratiebeleid in te bedden in alle gemeentelijke beleidssectoren en daarmee alle beleidssectoren verantwoordelijk te maken voor het bevorderen van de zelfredzaamheid van migranten in sociaal, economische en cultureel opzicht.

Wij beseffen echter ook dat integratie meer aandacht verdient dan alleen een goede inbedding in de gemeentelijke organisatie. Het goed kunnen beantwoorden van integratievraagstukken vraagt om betrokkenheid van de minderheden zelf en om het verzamelen en uitwisselen van kennis en gegevens over deze vraagstukken.

In de integratienota Nu Ritsen! uit juni 2007 staat dat wij met een voorstel komen over de invulling van de netwerkorganisatie Agora. De nota 'Evaluatie netwerkorganisatie Agora' is hiervan het resultaat.

De nota is als volgt opgebouwd. In paragraaf 2 gaan we kort in op het opheffen van de Minderhedenraad. Paragraaf 3 gaat over de opvolger van de Minderhedenraad, de netwerkorganisatie Agora. In deze paragraaf geven we onder meer aan wat de gesprekken met de leden van Agora hebben opgeleverd en welke toekomst zij zien voor het concept Agora. Paragraaf 4 vertaalt het tweesporenbeleid op het gebied van betrokkenheid en kennisvorming in een tweetal concrete acties. Ten slotte zetten we de belangrijkste conclusies voor u op een rijtje in paragraaf 5.

2. Minderhedenraad

De Minderhedenraad is per 1 maart 2005 opgeheven. De belangrijkste reden voor opheffing was dat de Minderhedenraad van mening was dat hij zijn taken slechts met veel meer geld en menskracht zou kunnen uitvoeren. Daarnaast bleek het steeds weer lastig en soms onhaalbaar het adviestraject over nota's in te passen in het beleidsvoorbereidingproces. Eind 2003 heeft de Minderhedenraad ons kenbaar gemaakt zijn rol als adviesraad weinig effectief te vinden. De daaropvolgende gesprekken om tot een oplossing te komen, hebben uiteindelijk tot het gezamenlijke besluit geleid de raad op te heffen. Tegelijkertijd met het besluit de Minderhedenraad op te heffen, is besloten de netwerkorganisatie Agora in te stellen.

3. Agora

Agora is op 1 maart 2005 van start gegaan voor een periode van twee jaar. Agora, opgezet als netwerkorganisatie van leden met een specifieke deskundigheid en achtergrond op het gebied van integratie en minderheden, is nooit echt van de grond gekomen.

Om de redenen hiervoor te achterhalen en om te onderzoeken op welke wijze de netwerkorganisatie Agora een doorstart kan maken of dat er een andere, vernieuwende invulling kan worden gegeven aan de klankbordfunctie voor minderhedenvraagstukken zijn de afgelopen periode gesprekken gevoerd met de leden van Agora.

Uitkomsten gesprekken

De leden geven in meerderheid aan dat Agora niet van de grond is gekomen vanwege onduidelijkheid over de gemeentelijke opdracht, de positionering van de netwerkorganisatie en de aansturing vanuit de gemeente.

De vraag over welke rol Agora precies was toebedeeld en wat de verwachtingen waren ten aanzien van de inbreng van de leden is in de verschillende gesprekken tussen gemeentebestuur en Agoraleden nooit afdoende beantwoord. De indruk bestond dat Agora werd gezien als opvolger van de Minderhedenraad, dus min of meer als een verlengstuk van de gemeente, maar dan zonder bevoegdheden, zonder heldere verantwoordelijkheden en zonder voldoende budget.

Als bijkomende redenen voor het niet slagen van Agora zijn genoemd:

- De keuze voor het thema werk, een thema waarop de leden weinig directe invloed kunnen uitoefenen en dat zich niet gemakkelijk laat vertalen in praktische acties;
- Te weinig binding tussen de leden onderling, wat werd versterkt door de lage vergaderfrequentie en de grote verschillen in het denken vs. doen en de deskundigheid van de leden;
- Het ontbreken van een meerwaarde van Agora voor haar leden.

Op basis van de gesprekken lijkt een doorstart van Agora niet zinvol.

Een aantal leden geeft aan dat een andere setting, bijvoorbeeld die van een **denktank**, meer kans van slagen heeft. Het is de bedoeling dat deze denktank, bestaande uit adviseurs, wetenschappers en/of commentatoren, zich verdiept in integratie- en minderhedenvraagstukken en daarover publiceert. Praktijk en wetenschap zouden hand in hand moeten gaan. Een denktank analyseert een bestaande situatie, of één uit het verleden en probeert een advies te formuleren hoe dit probleem opgelost kan worden, danwel welke oplossingsrichtingen er zijn.

Bijna alle leden zijn van mening dat voor het welslagen van een dergelijke organisatie, helderheid vanuit de gemeente over de positionering en over de opdracht noodzakelijk is. Indien de gemeente deze helderheid kan geven, dan kunnen de adviezen van een denktank ook daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de oordeels- en beleidsvorming over integratievraagstukken.

4. Tweesporenbeleid

Uit het bovenstaande concluderen wij dat een doorstart van Agora geen zin heeft. Daarnaast plaatst de reeds ingezette ontwikkeling van een koepelorganisatie van en voor de Groninger zelforganisaties de invulling van de betrokkenheid van de minderheden zelf en het verzamelen en uitwisselen van kennis en gegevens over deze vraagstukken in een ander perspectief.

Wij stellen voor de twee begrippen betrokkenheid en expertisevorming, die wij de afgelopen jaren hebben proberen te bundelen in de netwerkorganisatie Agora, als twee aparte sporen te zien.

Het *eerste spoor* betreft het vergroten en blijvend vormgeven van de betrokkenheid van de minderheden bij het gemeentelijk beleid. Wij denken dat dit met het ondersteunen van een koepelorganisatie van en voor Groninger zelforganisaties voor een groot deel is gewaarborgd. Het *tweede spoor* betreft het verzamelen en uitwisselen van kennis en gegevens over integratievraagstukken. Wij overwegen om, in lijn met de conclusies van de leden van Agora, aansluiting te zoeken bij een bestaand lectoraat.

Koepelorganisatie

Ons streven is om de komende jaren het overleg tussen de besturen van zelforganisaties, nu nog gecoördineerd door de consultants Integratie en Emancipatie van het MJD, te ondersteunen en uit te bouwen tot een koepelorganisatie van Groninger zelforganisaties. Dit proces is inmiddels al in gang gezet door de besturen van de zelforganisaties.

Wij zien voor een dergelijke koepelorganisatie een belangrijke rol weggelegd als het gaat om:

- Het signaleren, aankaarten en bewaken van zaken en gebeurtenissen die migranten en migrantenorganisaties aangaan;
- Het bevorderen van het inburgeringsproces, met inachtneming van de eigen identiteit en daarbij behorende culturele behoeften, middels de aangesloten zelforganisaties;
- Het bevorderen van de onderlinge samenwerking van haar leden;
- Het stimuleren van samenwerken met andere sociaal-maatschappelijke organisaties en instellingen;
- Een bijdrage leveren aan de bewustwording, participatie en integratie van de migrantengroepen in de samenleving en functioneren als spreekbuis voor deze zelforganisaties.

In de hoofdlijnennota 'Een visie op zelforganisaties 2009-2012' is rekening gehouden met het doorontwikkelen van het overleg tussen besturen van zelforganisaties naar een volwaardige koepelorganisatie. Binnen het beschikbare minderhedenbudget is € 2.500 gereserveerd als startsubsidie en € 2.500 als jaarlijkse structurele bijdrage.

In de uitwerking van de hoofdlijnennota kan het lidmaatschap van de koepelorganisatie als subsidievoorwaarde worden meegenomen.

Lectoraat/Kenniskring

Lectoraten worden geacht op hun kennisdomein kenniscirculatie op gang te brengen tussen kennisinstellingen, onderwijs en praktijk. De eerste belangrijke aanleiding voor de HBO-Raad om lectoraten in te stellen is om daarmee docenten in staat te stellen zich verder te professionaliseren zowel in het betreffende kennisdomein als in het verrichten van (voor hen doorgaans nieuwe) taken als onderzoek en contractactiviteiten. Op de tweede plaats is de doelstelling dat lectoraten via praktijkgericht onderzoek kennis verzamelen en ontwikkelen en delen met het werkveld en de beroepspraktijk. Tegelijkertijd moet een lectoraat ook tot onderwijsinnovatie leiden, waar studenten baat bij hebben. Dat betekent dat een lectoraat in totaal op vier fronten actief moet zijn (werkveld, kennisinstellingen, docent en student), op een manier waarbij de activiteiten op die fronten elkaar versterken.

Een kenniskring maakt onderdeel uit van een lectoraat en bestaat uit deskundigen van de Hanzehogeschool en van externe partijen uit het werkveld en andere kennisinstellingen, die zich bezighouden met het thema van het lectoraat. Een kenniskring geeft samen met de lector handen en voeten aan het lectoraat.

Wij denken dat het onderbrengen van het onderwerp Integratie bij een bestaand lectoraat, zoals het lectoraat Arbeidsintegratie, een goede stap is in de richting van het beantwoorden van een groot aantal integratievraagstukken, vooral op het gebied van arbeid en maatschappelijke participatie. Vraagstukken die hier aan de orde kunnen komen zijn:

- op welke wijze kan de arbeidsparticipatie van minderheden worden verhoogd;
- hoe kan de werkloosheid van vooral moeilijk bemiddelbare groepen, waaronder veel minderheden, worden teruggedrongen.

Gezien de aard van de integratievraagstukken, die niet alleen op het gebied van arbeid en participatie liggen, willen wij ook de mogelijkheden onderzoeken om binnen het lectoraat Arbeidsintegratie een eigen kenniskring Integratie te ontwikkelen. Een kenniskring heeft voor ons het grote voordeel dat middels gericht praktijkonderzoek kennis en informatie wordt verzameld, ontwikkeld en gedeeld, die wij kunnen gebruiken voor ons beleidsproces. Het ontwikkelen van een lectoraat/kenniskring doen wij in eerste instantie in samenspraak en samenwerking met de Hanzehogeschool. Op termijn overwegen wij ook de Rijksuniversiteit Groningen hierbij te betrekken.

Aandachtspunten die wij meenemen in de gesprekken over het lectoraat/kenniskring zijn onder meer:

- a. de positionering van een lectoraat/kenniskring;
- b. de opdrachtverstrekking;
- c. rol van de gemeente;
- d. de verantwoording;
- e. de eventuele financiële consequenties.

Vooruitlopend op de eventuele financiële consequenties, stellen wij voor het bedrag dat in de begroting jaarlijks wordt opgevoerd voor de Minderhedenraad ad € 7.000,-- hiervoor te reserveren.

5. Conclusie

De belangrijkste conclusie is dat Agora op geen enkele wijze heeft voldaan aan de doelen die in 2005 bij de start van Agora zijn geformuleerd, namelijk:

- *expertisevorming* door het inzetten van deskundigen en hun lokale en landelijke netwerk;
- het geven van een *impuls aan het integratiebeleid*, hetgeen leidt tot een verbeterd draagvlak, stimulering van initiatieven op dit terrein en versterking van bestaande initiatieven.

Wij stellen voor de netwerkorganisatie Agora dan ook niet voort te zetten.

Wij denken dat wij de bovenstaande doelen via een tweesporenbeleid alsnog kunnen realiseren.

Dit doen wij enerzijds door het uitbouwen van het overleg tussen de besturen van de Groninger zelforganisaties tot een volwaardige koepelorganisatie. Wij ondersteunen deze koepelorganisatie vooralsnog door het inzetten van een aantal uren ondersteuning door de MJD. Deze inzet vindt plaats binnen het subsidiebudget dat wij jaarlijks beschikbaar stellen aan de MJD t.b.v. de consultants Integratie en Emancipatie. Ook stellen wij vanaf 2009 een startsubsidie van € 2.500,-- en een jaarlijkse subsidie van € 2.500,-- uit het budget voor de zelforganisaties beschikbaar.

Anderzijds besluiten wij dat wij concrete integratievraagstukken geregeld willen voorleggen aan deskundigen van kennisinstellingen en het werkveld, bij voorkeur in de vorm van een kenniskring Integratie dat onderdeel uitmaakt van het lectoraat Arbeidsintegratie. Eventuele financiële consequenties vangen wij op binnen de bestaande budgetten van het Minderhedenbeleid.

Het uitwerken van het tweede spoor, het lectoraat/kenniskring en de daarbij behorende aandachtspunten als de positionering, de opdrachtverstrekking, de rol van de gemeente, de verantwoording en de eventuele financiële consequenties, vergt enige tijd. Wij verwachten dat

wij hierop in het najaar 2008 meer zicht hebben. Wij stellen voor dat portefeuillehouder Peter Verschuren de voortgang van dit traject terugkoppelt in de raadscommissie Werk en Inkomen en zonodig informeren wij de raad schriftelijk over de ontwikkelingen.